

Įsakymas netenka galios 2023-08-24:

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-288](#), 2023-08-23, paskelbta TAR 2023-08-23, i. k. 2023-16519

Dėl kai kurių Lietuvos Respublikos ministro įsakymų pripažinimo netekusiais galios

Suvestinė redakcija nuo 2012-12-07 iki 2023-08-23

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2002, Nr. [86-3734](#), i. k. 102301MISAK00000435

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

Į S A K Y M A S

DĖL VIŠTYČIO REGIONINIO PARKO APSAUGOS REGLAMENTO PATVIRTINIMO

2002 m. rugpjūčio 10 d. Nr. 435
Vilnius

Vadovaudamas Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo (Žin., 1993, Nr. [63-1188](#); 2001, Nr. [108-3902](#)) 5 straipsnio 2 dalimi bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 10 d. nutarimo Nr. 503 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą“ (Žin., 2002, Nr. [40-1484](#)) 1.2 punktu,

1. T v i r t i n u Vištyčio regioninio parko apsaugos reglamentą (pridedama).
2. Aplinkos ministerijos informacijos kompiuterinėje sistemoje v a d o v a u t i s reikšminiais žodžiais: „saugomos teritorijos“, „valdymo sistema“.

APLINKOS MINISTRAS

ARŪNAS KUNDROTAS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m.
rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. 435
(Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m.
liepos 28 d. įsakymo Nr. D1-607
redakcija)

VIŠTYČIO REGIONINIO PARKO APSAUGOS REGLAMENTAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vištyčio regioninio parko apsaugos reglamentas (toliau – Reglamentas) nustato specialius Vištyčio regioninio parko (toliau – Regioninis parkas) teritorijų planavimo, statinių projektavimo ir statybos jo teritorijoje reikalavimus, apsaugos, tvarkymo ir naudojimo ypatumus.

2. Veiklą Regioniniame parke reglamentuoja Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų (Žin., 1993, Nr. [63-1188](#); 2001, Nr. [108-3902](#)), Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos (Žin., 1992, Nr. [5-75](#)), Lietuvos Respublikos nekilnojamomojo kultūros paveldo apsaugos (Žin., 1995, Nr. [3-37](#); 2004, Nr. [153-5571](#)), Lietuvos Respublikos miškų (Žin., 1994, Nr. [96-1872](#); 2001, Nr. [35-1161](#)), Lietuvos Respublikos vandens (Žin., 1997, Nr. [104-2615](#); 2003, Nr. 36-1544), Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo (Žin., 1995, Nr. [107-2391](#); 2004, Nr. [21-617](#)), Lietuvos Respublikos statybos (Žin., 1996, Nr. [32-788](#); 2001, Nr. [101-3597](#)), Lietuvos Respublikos turizmo (Žin., 1998, Nr. [32-852](#); 2002, Nr. [123-5507](#)), Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais (Žin., 2000, Nr. [92-2883](#); 2007, Nr. [128-5213](#)) įstatymai, Gamtinį ir kompleksinių draustinių nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. balandžio 2 d. nutarimu Nr. 318 (Žin., 2008, Nr. [44-1642](#)), Kultūrinių draustinių nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. spalio 30 d. nutarimu Nr. 1086 (Žin., 2006, Nr. [118-4484](#)), Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (Žin., 1992, Nr. [22-652](#); 1996, Nr. [2-43](#)), Vištyčio regioninio parko nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 490 (Žin., 1999, Nr. [39-1227](#)), statybos techniniai reglamentai, šis Reglamentas, kiti teisės aktai ir apsaugos sutartys, kurios gali būti sudaromos dėl veiklos apribojimų Regioniniame parke, konkrečių žemės, miško ir vandens telkinio naudojimo sąlygų nustatymo, Vištyčio regioninio parko ir jo zonų ribų planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. birželio 2 d. nutarimu Nr. 670 (Žin., 2010, Nr. [65-3232](#)), Vištyčio regioninio parko tvarkymo planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. birželio 15 d. įsakymu Nr. D1-501 (Žin., 2010, Nr. [72-3681](#)), Regioninio parko ir jo dalį specialieji ar detalieji planai, gamtotvarkos ir paveldotvarkos planai, bendrieji planai.

3. Kultūros paveldo objektams (nekilnojamosioms kultūros vertybėms), esantiems Regioniniame parke, priežiūros, tvarkymo, naudojimo sąlygas ir galimybes nustato kultūros paveldo objektų (nekilnojamųjų kultūros vertybių) apsaugos reglamentai ir (ar) specialiojo teritorijų planavimo dokumentai.

4. Gamtos paveldo objektai (saugomi gamtiniai kraštovaizdžio objektais) ir jų teritorijos tvarkomos remiantis Saugomų teritorijų įstatymu, Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymu (Žin., 1997, Nr. 108-2727; 2009, Nr. [159-7200](#)), Specialiosiomis žemės ir miško naudojimo sąlygomis, Gamtos paveldo objektų nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. balandžio 19 d. įsakymu Nr. D1-214 (Žin., 2005, Nr. 58-2026), pagal šių objektų apsaugos ir tvarkymo priemones numatančius dokumentus.

5. Regioninio parko dalis – Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorija (toliau – „Natura 2000“ teritorija): vietovė, ištraukta iš Vietovių, atitinkančių gamtinį buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, sąrašą, skirtą pateikti Europos Komisijai, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. balandžio 22 d. įsakymu Nr. D1-210 (Žin., 2009, Nr. [51-2039](#)).

Veiklą „Natura 2000“ teritorijose papildomai reglamentuoja, apsaugos ir tvarkymo režimą

nustato Bendrieji buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 15 d. nutarimu Nr. 276 (Žin., 2004, Nr. [41-1335](#)), kiti teisės aktai.

Planų, programų ir ūkinės veiklos projektų įgyvendinimo poveikis „Natura 2000“ teritorijoms vertinamas Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo (Žin., 1996, Nr. [82-1965](#); 2005, Nr. 84-3105), Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimu Nr. 967 (Žin., 2004, Nr. [130-4650](#)), nustatyta tvarka.

6. Reglamente vartojamos sąvokos:

Apžvalgos aikštėlė – vieta, kurioje gali būti įrengti mažieji kraštovaizdžio architektūros statiniai ar stebėjimui pritaikyti įrenginiai (žiūronai, teleskopai) arba apžvalgos bokštas, skirti stebėti atsiveriančią panoramą.

Atokvėpio vieta – trumpalaikiam poilsiu be nakvynės skirta teritorija greta pažintinių takų, rekreacinio funkcinio prioriteto zonose ir kitose vietose. Joje įrengiami mažieji kraštovaizdžio architektūros statiniai.

Buvusi sodyba – sodyba, kai yra išlikę buvusių statinių ir (ar) sodų liekanų arba kai sodyba pažymėta vietovės ar kituose planuose, arba kurios buvimo faktas įrodytas teismo sprendimu.

Dvaro (palivarko) sodyba – dvaro teritorijos dalis, skirta gyventi, taip pat kitoms reikmėms (reprezentacinėms, ūkinėms, gamybinėms, rekreacinėms, švietimo). Ją sudaro istoriškai susiformavęs vientisas sodybinės žemės sklypas su visais tame esančiais dvaro įvairios paskirties statiniais, želdiniai, vandens telkiniai, susisiekimo, inžineriniai ir technologiniai įrenginiai, mažaisiais kraštovaizdžio architektūros elementais, dailės kūriniai, taip pat visų nurodytuju sudėtinių dalių liekanomis ir jų vietomis, sujungtomis į teritorinį, funkcinį ir architektūrinį vienetą.

Ferma – žemės ūkio verslo pastatas ar grupė pastatų, skirtų gyvuliams (paukščiams) laikyti (auginti), su pagalbiniais pastatais ir teritorija.

Kraštovaizdžio estetinė vertė – bendraisiais estetikos kriterijais išreiškiamas natūraliai susiformavusio ir natūralų pobūdį išlaikiusio ar žmogaus veiklos sukurto ir jo sambūvį su aplinka atspindinčio kraštovaizdžio apibūdinimas.

Lankomi objektai – skirti ir (ar) pritaikyti lankymui paveldo objektai, saviti kraštovaizdžio objektai ir kompleksai, savitų reiškiniių išraiškos vietas, rekreaciniams visuomenės poreikiams skirti objektai.

Mažieji kraštovaizdžio architektūros įrenginiai ir statiniai – informacijai skirti įrenginiai (skydai, stendai, informacinių ženklai ir riboženkliai), kiti įrenginiai: supynės, laipynės, dekoratyvinės skulptūros, šviestuvai, stacionarūs baldai – suolai, stalai, šiukšliadėžės, dviračių stovai, nesudėtingi statiniai: atraminės sienutės, tvorelės, platformos, pakilumos, skirtos teritorijos apžvalgai, laiptai, lieptai, tilteliai, pavėsinės, stoginės, kiti teritorijos vieningo stiliaus tvarkymo ir puošybos objektai.

Pažintinis takas – takas, skirtas pėstiesiems, bevariklio transporto priemonių naudotojams ar žirgų turizmui, įrengtas sudarant sąlygas susipažinti (aplankyt) su lankomais objektais, savitais reginiais, su šalia jo pastatytais informacijai skirtais ir kitais mažaisiais kraštovaizdžio architektūros statiniais ar įrenginiais.

Poilsivietai – laikinai apsistoti be nakvynės skirta teritorija, kurioje gali būti įrengiami mažieji kraštovaizdžio architektūros statiniai, laužavietės, automobilių stovėjimo aikštėlė.

Rekreaciniai statiniai ir įrenginiai – apžvalgos bokštai, poilsio (žaidimo), apžvalgos aikštėlės (regyklos) su įranga (pakiluma, specialiai žiūronais, kt.), pažintiniai takai, miestų, miestelių aikščių, parkų, skverų ir kitų želdynų, paplūdimių statiniai ir įrenginiai.

Rekreaciniai pastatai – viešbučių ir poilsio paskirties pastatai ir jų grupės, kuriuose teikiama apgyvendinimo paslaugos (turizmo centrai ir bazės, poilsio namai, viešbučiai, kempingai, nakvynės namai, moteliai, svečių namai, vasarnamiai), ir gydymo paskirties pastatai (sanatorijos, sveikatingumo kompleksai).

Stovyklavietė – poilsiu su nakvynė skirta teritorija, kurioje gali būti teikiama turistinės stovyklos paslauga. Joje gali būti įrengiami mažieji kraštovaizdžio architektūros statiniai,

automobilių stovėjimo aikštelių, įranga maistui ruošti, laužavietės, sudaromos sąlygos higienos poreikiams tenkinti, atliekoms surinkti, poilsuiu organizuoti.

Tradicinė etnografinio regiono architektūra – istorijos eigoje etnografiniame regione susiformavusi teritorinė erdinė struktūra su charakteringu sodybų išplanavimu, apželdinimu, savitais pastatų statybos principais (konstrukcijų, formų, medžiagų, mažosios architektūros elementų), jų ryšys su aplinka, kraštovaizdžiu.

Kitos šiame Reglamente vartojamos sąvokos atitinka Saugomų teritorijų, Teritorijų planavimo, Statybos, Ūkininko ūkio (Žin., 1999, Nr. [43-1358](#); 2002, Nr. 123-5537), Saugaus eismo automobilių keliais įstatymuose ir kituose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

II. REGIONINIO PARKO FUNKCINIO PRIORITETO ZONOS

7. Regioninio parko apsauga ir tvarkymas, veiklos reglamentavimas siejamas su teritorijos funkcinio prioriteto zonomis:

7.1. konservacinių prioriteto: Drausgirio ir Grybingirio gamtiniai rezervatai; Kylininkų kraštovaizdžio draustinis; Paširvinčio ir Sūrinio telmologiniai draustiniai; Pavištyčio ir Stirniškių geomorfologiniai draustiniai; Tadarinės ir Vištytgirio botaniniai-zoologiniai draustiniai ir Vištyčio urbanistinis draustinis;

7.2. ekologinės apsaugos prioriteto;

7.3. rekreacinių prioriteto;

7.4. ūkinio prioriteto;

7.5. kitos (gyvenamosios) paskirties prioriteto.

8. Regioninio parko tvarkymo plane išskiriama kraštovaizdžio tvarkymo zonas, kuriose teritorijos naudojimas ir apsauga reguliuojama pagal Saugomų teritorijų tipinius apsaugos reglamentus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 19 d. nutarimu Nr. 996 (Žin., 2004, Nr. [131-4704](#)).

9. Regioniniame parke taikomi:

9.1. reikalavimai veiklai visose Regioninio parko funkcinio prioriteto zonose reglamentuoti;

9.2. papildomi reikalavimai veiklai atskirose Regioninio parko funkcinio prioriteto zonose reglamentuoti.

III. REIKALAVIMAI VEIKLAI VISOSE REGIONINIO PARKO FUNKCINIO PRIORITETO ZONOSE REGLEMENTUOTI

10. Statiniai Regioniniame parke projektuojami, statomi, rekonstruojami ar kapitališkai remontuojami ar planavimo dokumentai rengiami, įvertinus vietovės kraštovaizdžio ypatumus ir tradicinius Suvalkijos (Sūduvos) etnografinio regiono (toliau – Etnografinis regionas), nustatyto Etninės globos tarybos prie Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. rugsėjo 17 d. rekomendacijoje Nr. 1 „Dėl etnografinių regionų ribų nustatymo“ („Informaciniai pranešimai“, 2003, Nr. 80), planavimo ir architektūros savitumus, išdėstyti 16–19 punktuose, siekiant:

10.1. išsaugoti bendrą kraštovaizdžio struktūrą ir jo estetinę vertę, erdinį raiškumą ir raiškius reljefo bei hidrografinio tinklo elementus;

10.2. išlaikyti gamtiniai, kultūrinių kompleksų ir objektų vertę;

10.3. išsaugoti išlikusią (susiformavusią iki 1939 m.) būdingą gyvenamųjų vietovių planinę struktūrą;

10.4. išlaikyti tradicinės Etnografinio regiono architektūros pobūdį: formas, dydžius, statybos produktus, spalvas.

11. Nauji statiniai, iškaitant ir ūkininko sodybos statinius, projektuojami ir statomi Regioninio parko tvarkymo plane ir bendrojo teritorijų planavimo dokumentuose numatytose vietose.

12. Rengiant buvusiai sodybai atkurti kaimo plėtros žemėtvarkos projektą ar statinio projektą, vietas pastatams statyti gali būti parinktos kitoje sklypo vietoje, nei jie stovėjo anksčiau, tačiau visais atvejais nepažeidžiant vertingų kraštovaizdžio elementų (reljefo, hidrografinio tinklo,

želdinių ir želdynų), laikantis 10 punkto reikalavimų. Kitoje sklypo vietoje pastatai projektuojami (statomi) ir tada, kai ankstesnėje vietoje negalima statyti dėl inžinerinių tinklų, susiformavusių želdinių, pakitusio reljefo.

13. Inžineriniai statiniai projektuojami, statomi (tiesiami), rekonstruojami ar kapitališkai remontuojami kuo mažiau keičiant kraštovaizdžio pobūdį. Rekonstruojant esamas ir rengiant naujas žemos įtampos elektros perdavimo linijas, rekomenduojama jas tiesti požeminiais kabeliais.

Saulės šviesos energijos elektrines, saulės šilumos energijos kolektorius leidžiama įrengti ant pastatų stogų, pastatų fasadų, esamų fermų, gamybos, pramonės, sandėliavimo paskirties pastatų žemės sklypuose ir sodybose, išskyrus atvejus, kai pastatai ar sodybos yra kultūros paveldo objektai. Vieta šių inžinerinių statinių (įrenginių) statybai parenkama kiekvienu atveju taip, kad nebūtų matoma nuo gamtos ir kultūros paveldo objekto (kompleksų), gatvės, kelio ar apžvalgos vietų (regykly), turizmo trasų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-1031](#), 2012-11-30, Žin., 2012, Nr. 141-7276 (2012-12-06), i. k. 112301MISAK0D1-1031

14. Mobiliojo ir radijo ryšio bokštus leidžiama statyti tik su apžvalgos aikštelių lankystojams.

15. Naujos lengvųjų automobilių ir autobusų stovėjimo aikštelių projektuojamos ir įrengiamos ne arčiau kaip 25 m nuo vandens telkinio kranto, bet visais atvejais už vandens telkinio pakrantės apsaugos juostos ribų. Projektuojant didesnes kaip 500 m² lengvųjų automobilių ir autobusų stovėjimo aikštelių, numatomos želdinių juostos, skaidančios aikštelių ne didesnėmis kaip 500 m² dalimis, išsaugomi esami želdiniai.

16. Viename žemės sklype leidžiama formuoti vieną sodybą (vienu gyvenamajį namą su priklausiniais). Tradicinė sodyba susideda iš gyvenamojo namo iš šių priklausinių: kleties (svirno), pirties, tvarto, kluono, daržinės, klojimo, rūsio, lauko virtuvės, žardinės, malkinės. Projektuojant, rekonstruojant ar statant naują sodybą, nėra privaloma statyti visus nurodytus priklausinius. Be to, joje gali būti ir kiti sodybos pastatai (garažai, pagalbinio ūkio paskirties pastatai), architektūriniais sprendimais priderinti prie tradicinių pastatų. Sodybos planuojamos pagal šiuos reikalavimus:

16.1. kai žemės sklypo plotas yra iki 0,5 ha, sodybos pastatais bendras užimamas žemės plotas turi atitikti statybos techninio reglamento STR 2.02.09:2005 „Vienbučiai ir dvibučiai gyvenamieji pastatai“, patvirtinto aplinkos ministro 2005 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. D1-338 (Žin., 2005, Nr. [93-3464](#)), 9 priedo reikalavimus, bet negali viršyti 400 m². Šios nuostatos netaikomos esamoms sodyboms, kurių pastatais užstatytas žemės plotas yra didesnis;

16.2. kai žemės sklypo plotas yra nuo 0,5 ha ir didesnis, sodybos pastatais užstatomas žemės plotas – iki 600 m².

17. Ūkininko sodybos planuojamos pagal šiuos reikalavimus:

17.1. ūkininko sodyboje vienu fermos ar kitu pagalbinio ūkio paskirties pastatu užstatomas didžiausias žemės plotas negali viršyti 500 m². Leidžiamas ūkininko sodybos pastatais, išskaitant fermas, užstatomas žemės plotas (išskyrus konservacinių ir rekreacinių funkcinio prioriteto zonas):

17.1.1. iki 800 m² – kai žemės ūkio paskirties žemės sklypo plotas yra nuo 3 iki 10 ha;

17.1.2. iki 1000 m² – kai žemės ūkio paskirties žemės sklypo plotas yra nuo 10 ha ir didesnis.

18. Dvarų (palivarkų) sodybos (būdingos Etnografiniam regionui) atstatomos ar statomos pagal buvusius analogus, pagrįstus istoriniais ir (ar) archyviniais dokumentais, remiantis fotofiksacijomis, didesniuose nei 0,5 ha ploto žemės sklypuose (Regioninio parko tvarkymo plane numatytose naujų sodybų statybos vietose). Tokiais atvejais joms netaikomi 16.2, 19.1.2, 19.1.3 ir 20.1 punktuose nurodyti aprībojimai.

19. Sodybų pastatai statomi, rekonstruojami ar remontuojami pagal šiuos reikalavimus:

19.1. draudžiama statyti sublokuotus gyvenamuosius namus, išskyrus jų statybą gyvenamosiose zonose;

19.2. gyvenamuoju namu užstatomas žemės plotas negali viršyti 160 m². Tradicinis gyvenamasis namas – stačiakampio plano. Didžiausias gyvenamojo namo aukštis – 8 m (aukštis skaičiuojamas nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršiaus altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Stogai: dvišlaičiai, keturšlaičiai čiukuriniai, laužytai čiukuriniai, 40–45° nuolydžio;

19.3. tradiciniai pagalbinio ūkio pastatai – vienaukščiai. Aukštis – iki 9 m (aukštis skaičiuojamas nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršiaus altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Priklausinai tradiciškai statomi ne toliau kaip 100 m atstumu nuo gyvenamojo namo, išskyrus asmeninio naudojimo pirtį. Stogai: 40–45° nuolydžio;

19.4. pastatų stogai dengiami tradicinėmis dangomis: lentelėmis (malksnomis), skiedromis, nendrėmis, šiaudais, molio čerpėmis, kita vizualiai panašia danga arba smulkiai skaidyta bitumine danga (bituminėmis čerpėmis), beasbestiniu šiferiu, neblizgja skarda. Lauko rūsiai gali būti apželdinami žole;

19.5. tradicinės sodybos pastatų statybos ir apdailos medžiagos: mediena, akmuo, molis, mūras, tinkas. Leidžiama naudoti vizualiai panašias medžiagas;

19.6. sodybų gyvenamujų namų langų rėmai suskaidomi (vizualiai) į keturias ar šešias dalis;

19.7. ūkininko sodybos pagalbinio ūkio pastatai, kurie dėl savo specifikos ir techninių reikalavimų negali būti statomi išlaikant tradicinės Etnografinio regiono architektūros savitumus, projektuojami taip, kad nepažeistų sodybos vientisumo. Šiuos statinius rekomenduojama pridengti želdiniai, kad jie nedominuotų sodybos statinių komplekse.

20. Sodybų pastatai statomi, rekonstruojami ar remontuojami atsižvelgiant į šias rekomendacijas:

20.1. sodybos pastatų stogų spalva: tamsiai ruda, pilka, tamsiai žalia, tamsiai raudona, natūralaus molio čerpių spalva. Visų rekonstruojamų ar naujai statomų sodybos pastatų stogus rekomenduojama dengti vienodos spalvos ir tekstūros statybos produktais;

20.2. pastatų sienų spalvos: tamsiai rusva, gelsva, geltona, žalsva, žalia arba natūrali medžio spalva. Langų rėmai, langinės, medžio raižiniai dažomi balta spalva. Rekomenduojama pastatus apkalti medinėmis lentomis ar medinėmis dailylentėmis.

21. Mažųjų kraštovaizdžio architektūros statinių įrengimas turi atitikti šiuos reikalavimus:

21.1. sodybos tveriamos ne aukštesnėmis nei 1,5 m (nuo gatvės pusės – 1,2 m) aukščio ažūrinėmis (vielos, virbų, tašelių, vytelių) tvoromis be cokolių;

21.2. neleidžiama užverti paežerių, paupių, apžvalgos aikštelių, pravažiavimų ir praėjimų į juos, pažintinių takų ir vidaus kelių, saugomų atvirų kraštovaizdžio erdviių, kitaip riboti Regioninio parko lankymą. Ganomus plotus leidžiama aptverti ganyklinėmis tvoromis;

21.3. neleidžiama aptverti mišką, išskyrus atvejus, kai reikia atkurti pažeistus medynus, gamtos išteklius, išsaugoti gamtotvarkos planuose nurodytas rūšis ar buveines, kai reikia miško želdinius ir žėlinius apsaugoti nuo laukinių gyvūnų daromos žalos, kai tai būtina saugioms eismo sąlygoms keliuose užtikrinti, kitais teisės aktuose nustatytais atvejais;

21.4. vandens telkiniuose prie sodybų leidžiama įrengti vieną medinį lieptą iki 15 m ilgio nuo vandens telkinio kranto, ne platesnį kaip 2 m pločio. Jei viršvandeninės augalijos juosta yra platesnė nei 15 m, leidžiama statyti ilgesnius lieptus, bet išsikišančius ne daugiau kaip 2 m už viršvandeninės augalijos juostos. Urbanizuojamose (užstatomose) rekreacinėse teritorijose liepto matmenys gali būti ir didesni, juos nustatant statinio projekto sprendiniuose.

22. Buvusių žemės ūkio įmonių apleistus pastatus, ypač esančius konservaciniu, ekologinės apsaugos ir rekreacinio funkcinio prioriteto zonose, prie pažintinių, mokomųjų takų, apžvalgos aikštelių ir kitų lankomų objektų, gyvenviečių vizualinėje aplinkoje, rekomenduojama griauti arba perstatyti atsižvelgiant į 10 punkte nurodytam Etnografiniam regionui būdingus pastatus, skaidant ir mažinant jų tūrius, keičiant jų paskirtį, nesukeliant naujų neigiamų pasekmių gyvenimo ir aplinkos kokybei.

23. Išeksploatuoti nerūdinių statybinių medžiagų karjerai ir durypnai rekultivuojami taikant priemones, atitinkančias Regioninio parko steigimo tikslus (jveisiant miškus, įrengiant vandens telkinius, atkuritant pievų ir pelkių bendrijas), biologinės įvairovės apsaugos reikalavimus.

24. Užrašai informaciniuose, reklamos skyduose, stenduose rašomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo (Žin., 1995, Nr. 15-344) ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nuostatomis. Informacinių, reklaminių skydų, stendų pastatymo vieta derinama su Regioninio parko direkcija. Draudžiama informacijos ir reklamos skydus, stendus kabinti ar kitaip tvirtinti ant medžių, gamtos ir kultūros paveldo objektų, įrengti juos paveldo objektų vizualinės apsaugos

zonose, išskyrus informacinių stendų apie pačius gamtos ir kultūros paveldo objektus, įrengimą.

25. Draudžiama statyti, laikyti ir naudoti apgyvendinimui, nakvynei, maitinimui ir kitiemis panašiems tikslams vagonėlius ir kitus kilnojamuosius objektus ar įrenginius (mobiliuosius namelius, konteinerius, nebenaudojamas transporto priemones, metalinius garažus), išskyrus atvejus, kai jie naudojami Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos nustatyta tvarka mokslo institucijų moksliniams stebėjimams ir tyrimams vykdyti, teisės aktų nustatyta tvarka įregistruotiems bitynams, masiniams renginiams, turint nustatyta tvarka savivaldybių vykdomųjų institucijų išduotus leidimus, taip pat atvejus, kai vagonėliai naudojami statybos laikotarpiu prie statomų, rekonstruojamų ar kapitališkai remontuojamų statinių, turint teisės aktų nustatyta tvarka išduotus statybą leidžiančius dokumentus.

Mobilieji nameliai laikomi kempinguose, teritorijų planavimo dokumentuose numatytose vietose ir teisės aktuose numatytais atvejais.

26. Regioniniame parke draudžiama važinėti ne keliais motorinėmis transporto priemonėmis (įskaitant dvirates, trirates ir keturrates transporto priemones), išskyrus specialiasias transporto priemones, aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę ir valstybės sienos apsaugą vykdančių institucijų transporto priemones, vykdant žemės ir miškų ūkio, žuvininkystės darbus, jas statyti ar kitaip eksploatuoti ne keliuose Lietuvos Respublikos įstatymu ir kitu teisės aktu nustatyta tvarka.

IV. PAPILDOMI REIKALAVIMAI VEIKLAI KONSERVACINIO FUNKCINIO PRIORITETO ZONOSE (REZERVATUOSE IR DRAUSTINIUOSE) REGLEMENTUOTI

27. Regioninio parko Drausgirio ir Grybingirio gamtiniuose rezervatuose statyba draudžiama, išskyrus statinius, reikalingus rezervatų steigimo ir veiklos tikslams įgyvendinti.

28. Regioninio parko draustiniuose statomoms sodyboms taikomos šio reglamento 16, 18 ir 19 punktų nuostatos, išskyrus atvejus, kai reikia atkurti bei tvarkyti draustinyje esančius kultūros paveldo objektus (nekilnojamąsias kultūros vertybes) arba kai reikia atkurti buvusį (susiformavusį iki 1939 m.) užstatymą. Neleidžiama statyti naujų bei rekonstruoti esamų rekreacinių pastatų ir kompleksų, statyti naujų ūkininko sodybų, fermų.

29. Vištyčio urbanistiniame ir Kylininkų kraštovaizdžio draustiniuose esančių sodybų gyvenamuosiuose ir ūkiniuose pastatuose draudžiama projektuoti ir įrengti vitrininius langus.

30. Regioninio parko draustiniuose leidžiama įrengti saulės šviesos energijos elektrines, saulės šilumos energijos kolektorius tik ant pastatų stogų ir (ar) pastatų fasadų, kurie nėra matomi nuo gamtos ir kultūros paveldo objekto (kompleksų), gatvės, kelio ar apžvalgos vietų (regyklių), turizmo trasų. Pastatuose ar sodybose, kurie yra kultūros paveldo objektai, šių inžinerinių statinių (įrenginių) statyba draudžiama.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-1031](#), 2012-11-30, Žin., 2012, Nr. 141-7276 (2012-12-06), i. k. 112301MISAKOD1-1031

V. PAPILDOMI REIKALAVIMAI VEIKLAI EKOLOGINĖS APSAUGOS IR ŪKINIO FUNKCINIO PRIORITETO ZONOSE REGLEMENTUOTI

31. Gamtos ir kultūros paveldo objektų (saugomų kraštovaizdžio objektų) apsaugos zonose neleidžiama įveisti miško, statyti statinių, užstojančių paveldo objektus ar trukdančių juos apžvelgti.

32. Naujos ūkininkų sodybos gali būti kuriamos (išskyrus sklypuose, patenkančiuose į „Natura 2000“ teritorijas):

32.1. ūkinio funkcinio prioriteto zonose, jeigu žemės ūkio paskirties sklypo dydis ne mažesnis kaip 4 ha;

32.2. ekologinės apsaugos funkcinio prioriteto zonose, jeigu žemės ūkio paskirties sklypo dydis ne mažesnis kaip 5 ha.

33. Kitose ekologinės apsaugos, taip pat ūkinio funkcinio prioriteto zonose papildomi reikalavimai nenustatomi.

VI. PAPILDOMI REIKALAVIMAI VEIKLAI REKREACINIO PRIORITETO FUNKCINĖSE ZONOSE REGLEMENTUOTI

34. Tvarkant Regioninio parko rekreacinių funkcinio prioriteto zonas, gerinamos vietovės eksponavimo galimybės, formuojami nauji želdiniai, įgyvendinamos sanitarių-higieninių ir estetinių savybių gerinimo, reginių formavimo, medynų atsparumo rekreaciniems apkrovoms didinimo priemonės, įrengiami pliažai, poilsui pritaikomos pakrantės. Jose draudžiama bloginti rekreacinių išteklių kokybę, naikinti saugomus kraštovaizdžio kompleksus ir objektus (vertynes), projektuoti ir statyti su rekreacija nesusijusius pastatus ir įrangą.

35. Rekreacinių funkcinio prioriteto zonose Regioninio parko tvarkymo plane išskiriamos urbanizuojamos ir neurbanizuojamos rekreacinės aplinkos kraštovaizdžio tvarkymo zonas.

36. Urbanizuojamose (užstatomose) rekreacinės aplinkos kraštovaizdžio tvarkymo zonose, numatytose Regioninio parko tvarkymo plane, vadovaujantis Reglamento 10 p. nuostatomis, leidžiama naujų rekreacinių statinių ir pastatų statyba, kurių aukštis – iki 9 m (aukštis skaičiuojamas nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršiaus altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Statant naujus rekreacinius pastatus ar jų kompleksus, rekomenduojama atsižvelgti į Etnografiniam regionui būdingą tradicinių sodybų ar dvarų architektūrą.

37. Neurbanizuojamose rekreacinės aplinkos kraštovaizdžio tvarkymo zonose įrengiamos trumpalaikio poilsio vietas – poilsivietės, atokvėpio vietas, pliažai su mažaisiais kraštovaizdžio architektūros statiniais.

VII. PAPILDOMI REIKALAVIMAI VEIKLAI KITOS (GYVENAMOSIOS) PASKIRTIES FUNKCINIO PRIORITETO ZONOSE REGLEMENTUOTI

38. Kitos (gyvenamosios) paskirties funkcinio prioriteto zonose leidžiama statybų plėtra. Užstatymo plėtra numatomas bendruosiuose planuose ir Regioninio parko tvarkymo plane.

39. Įrengiami šiuolaikinį technikos lygį atitinkantys inžineriniai tinklai, gerinama kelių, gatvių, aikščių, kiemų paviršiaus danga. Pirmenybė teikiama inžinerinei įrangai, kuo mažiau keičiančiai tradicinį kaimų ir miestelių vaizdą, esamą kraštovaizdži.

VIII. SKATINAMA VEIKLA

40. Regioniniame parke skatinama:

40.1. išsauganti ir (ar) išryškinanti kraštovaizdžio įvairovę veikla;

40.2. miškų ekosistemų apsaugos funkcijų stiprinimas didinant biologinę įvairovę, veisiant ir formuojant mišrius medynus. Konservacinių funkcinio prioriteto ir ekologinės apsaugos funkcinio prioriteto zonose plynjo miško kirtimo biržėse rekomenduojamas miško atkūrimo būdas – želimas;

40.3. miško sodinimas nuskurdintose agrarinėse teritorijose, esančiose gamtiniai karkase, nustatytais bendruosiuose planuose, pažymėtuose rajonų miškų išdėstymo žemėtvarkos schemose;

40.4. pažeistų kraštovaizdžio kompleksų ir objektų atkūrimas formuojant želdynus, didinant ir atkuriant vietovės vizualinę, estetinę vertę;

40.5. tradicinis ir ekologinis ūkininkavimas;

40.6. gamtos ir kultūros paveldo objekto tyrimas, ieškant efektyvesnių jų išsaugojimo ir naudojimo būdų, naujų vertingų objekto paieška ir įteisinimas;

40.7. gamtos ir kultūros paveldo objekto, kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės apsaugos propagavimas siekiant suinteresuoti objekto savininkus, valdytojus ir naudotojus vertybų apsauga;

40.8. apžvalgos aikštelių, apžvalgos bokštų įrengimas ir naudojimas;

40.9. pažintinių ir mokomųjų takų, kitos rekreacinių infrastruktūros, numatytose Regioninio parko tvarkymo plane, projektavimas ir įrengimas. Pažintinio turizmo organizavimas, prioritetą teikiant Regioninio parko tvarkymo plane numatytais pėsčiųjų, dviračių, vandens turizmui skirtais pažintiniais takais. Pažintinių takų ir jų įrangos naudojimas slidžių turizmui žiemos sezono metu;

40.10. pažintinio turizmo trasų, takų tinklas kuriamas taip, kad būtų sudarytos galimybės pasiekti visus svarbiausius Regioninio parko lankomus objektus;

- 40.11. poilsiaviečių ir stovyklaviečių įrengimas rekreacino funkcinio prioriteto zonose, kitose teritorijų planavimo dokumentuose nustatytose vietose;
- 40.12. ekspozicijų po atviru dangumi įrengimas;
- 40.13. etnokultūros, tradicinės kaimo gyvensenos puoselėjimas, tradicinių ir šiuolaikinių amatų propagavimas;
- 40.14. kaimo turizmo paslaugų teikimas, šiai veiklai pritaikant sodybas, užtikrinant Etnografinio regiono tradicijų tēstinumą;
- 40.15. rekreacino verslo plėtra bendruosiuose planuose ir Regioninio parko tvarkymo plane nustatytose vietose.
41. „Natura 2000“ teritorijoje skatinamas saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatyto gamtotvarkos priemonių ir ūkininkavimo formų, palaikančių tinkamą buveinių ir saugomų rūšių būklę, igyvendinimas.

Priedo pakeitimai:

Nr. [D1-607](#), 2011-07-28, Žin., 2011, Nr. 99-4664 (2011-08-04), i. k. 111301MISAK00D1-607

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. [D1-583](#), 2007-11-07, Žin., 2007, Nr. 120-4943 (2007-11-22), i. k. 107301MISAK00D1-583
Dėl aplinkos ministro 2002 m. rugpjūčio 10 d. įsakymo Nr. 435 "Dėl Vištyčio regioninio parko apsaugos reglamento patvirtinimo" pakeitimo
2.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. [D1-200](#), 2009-04-17, Žin., 2009, Nr. 46-1851 (2009-04-25), i. k. 109301MISAK00D1-200
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. rugpjūčio 10 d. įsakymo Nr. 435 "Dėl Vištyčio regioninio parko apsaugos reglamento patvirtinimo" pakeitimo
3.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. [D1-607](#), 2011-07-28, Žin., 2011, Nr. 99-4664 (2011-08-04), i. k. 111301MISAK00D1-607
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. rugpjūčio 10 d. įsakymo Nr. 435 "Dėl Vištyčio regioninio parko apsaugos reglamento patvirtinimo" pakeitimo
4.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. [D1-1031](#), 2012-11-30, Žin., 2012, Nr. 141-7276 (2012-12-06), i. k. 112301MISAK0D1-1031
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. rugpjūčio 10 d. įsakymo Nr. 435 "Dėl Vištyčio regioninio parko apsaugos reglamento patvirtinimo" pakeitimo